

Årsberetning

2020-2021

Dansk Gartneri

Et år i coronapandemiens skygge

Jørgen K. Andersen,
formand for Dansk Gartneri

Gartneri i en coronatid

Vi kommer ikke uden om det. Coronapandemien har i den grad præget og påvirket det seneste år for gartnerierhvervet i Danmark. Og det på mange forskellige måder, alt efter hvad man dyrker, hvem man sælger til, og hvornår man har sin afsætning.

Plejer man at have en stor eksport af planter og blomster til Tyskland, hvor butikkerne så pludselig lukker, bliver man hårdt ramt. Er hele ens produktion lagt an på salg af grøntsager eller krydderurter til catering, og alle restauranter og kantiner uden varsel lukker, mister man sine kunder. Omvendt har vi også oplevet perioder, hvor der netop på grund af coronarestriktionerne har været stor efterspørgsel efter vores produkter.

Alt i alt har mange i gartnerierhvervet dermed klaret sig nogenlunde igennem coronakrisen indtil nu. Det vidner den første regnskabsanalyse for prydblanteområdet i 2020 da også om. Desværre har nogle dog haft et økonomisk hårdt år.

En økonomisk håndsørkning

For at holde hånden under dansk økonomi og afbøde de værste konsekvenser af coronakrisen har regeringen og et bredt flertal af Folketingets partier løbende igangsat forskellige hjælpepakker. Nogle ordninger har været til gavn for erhvervet, men grundlæggende har ordningerne ikke været optimale for gartnerier, hvor der fortsat er behov for arbejdskraft, selvom afsætningen svigter.

Det lykkedes dog for os at få nogle

forbedringer igennem i ordningen for faste omkostninger.

Balanceret miljø- og klimainsats

Coronakrisen har dog ikke været den eneste bekymring i 2020. Arbejdet med miljøudfordringerne for væksthushproduktionen er således ikke blevet mindre i det forgangne år – tværtimod. Det er vores oplevelse, at branchen bliver mødt af stigende krav, og aktuelt er der kun et reduceret antal godkendte pesticider til brug i væksthuse. Vi forsætter dog dialogen i håb om, at der kan findes løsninger, som balancerer interesserne i forhold til erhverv, arbejdspladser og miljø.

Ligeledes fylder spørgsmålet om, hvordan Folketingets målsætning om 70 procent reduktion af drivhusgasudledningerne skal indfries frem mod 2030. Mange mener, at en meget høj CO₂e-afgift er det bedste tiltag til at nå klimamålsætningen i 2030. Det første udspil og forlig på klimaområdet blev således en forhøjelse af energiafgiften – først gældende fra

2025 for gartnerisektoren. Det er dog kun begyndelsen, og forude venter én eller anden form for CO₂e-afgift. Disse drøftelser er allerede blevet genoptaget.

Dansk Gartneri ønsker at leve op til klimaambitionerne i 2030, og vi er allerede er godt i gang. Det kræver dog den rigtige balance mellem pisk og gulerod. Lykkes det for politikerne at finde den balance, vil det være muligt at få væksthugartnerierne til at stå styrket i 2030.

Sammen står vi stærkere

I tider med store udfordringer er det særdeles vigtigt, at vi samles om Dansk Gartneri. Det er afgørende, at vi kan forene vores kræfter og reelt påvirke de politiske beslutninger, der er blevet truffet, og ikke mindst de kommende beslutninger, der venter på klimaområdet.

Herfra skal der derfor lyde en stor tak for jeres fortsatte opbakning til foreningen og de mange input, som vi har fået fra jer i årets løb.

Vidste du...

I ugen efter coronanedlukningen i uge 11 i 2020 viste Danpot-indekset et tab på 48 procent af omsætningen sammenlignet med 2019. Efter en række hårde uger ramte det akkumulerede indeks bunden i april og var nede på indeks 65 i forhold til året før. Heldigvis vendte situationen, og sommerens salg blev væsentligt bedre end året før. Ved udgangen af 2020 endte Danpot-indekset således på 100,3 sammenlignet med 2019.

Pesticider til åbne væksthuse

Fornyset godkendelse

I 2020 fik Dansk Gartneri en stor opgave med at ansøge om fornyet godkendelse af en lang række pesticider til de såkaldt åbne væksthuse. Opgaven kom med Miljøministeriets vejledning om spildevand og planteaffald fra 2019. Som udgangspunkt er alle pesticider pr. definition godkendt til lukkede væksthuse. Set i lyset af historiske udledninger og international erfa-

ring ved vi dog nu, at husene ikke altid er lukkede. For mange er det også svært at få dem lukkede.

Sagsbehandling trækker ud

Inden årets udløb indsendte vi derfor 61 ansøgninger. I skrivende stund er kun 20 ansøgninger dog blevet godkendt, og det går for langsomt med sagsbehandlingen af ansøgningerne i Miljøstyrelsen. Vi fik ikke en forlængelse af

overgangsperioden for at anvende pesticider godkendt til friland, som vi ellers har arbejdet for.

Væksthusbranchen står dermed i en meget dårlig konkurrencesituation på både hjemmemarkedet og eksportmarkedet hvad angår adgangen til pesticidanvendelse. Ingen andre lande har tilnærmelsesvis den tilgang og de definitioner på væksthuse, som vi har i Danmark.

Frugt og grønt scorer højt på klimadagsordenen

Corona og catering

Som frugt- og grøntavlere bød 2020 på noget af en rutsjetur. Med coronakrisen fulgte der i foråret en kritisk nedlukning af alle cateringleverancer. De producenter, der leverer meget til catering, blev omgående ramt, men ikke nok til at få del i de danske hjælpepakker eller aktiveret det europæiske kriseredskab.

Bedst som vi stod midt i det, begyndte forbrugerne dog at bestille måltidskasser. Samtidig blev der pludselig tid til at lave mad fra bunden, og råvarerne skulle være danske. Der er tilsyneladende en tendens til at vælge dansk i en krisetid, og salget af dansk frugt og grønt steg således kraftigt. Alle ville være med på folkesundhedsbølgen i kampen mod corona.

Den grønne bølge

Ud over corona har der også været plads til at diskutere klima, og aldrig før har frugt og grønt fyldt så meget i den debat. Der er en meget positiv stemning omkring også dansk produktion. I de kommende år forventes en stigende efterspørgsel efter plantebaserede produkter, men det må endelig ikke betyde, at vi bare im-

porterer planteproteiner. I Danmark fylder kødproduktionen meget, og der dyrkes dyrefoder på op mod 80 procent af vores landbrugsareal. Det er en kendsgerning, som får stadig mere opmærksomhed. Som branche må vi stå klar i det omfang, som det er muligt at producere det, som forbrugerne efterspørger. Vi skal ride med på den grønne bølge.

Plastik i fokus

Vi kan ikke nævne klima uden at tale om plastik. I regeringens plastikhandlingsplan er der krav om mindre forbrænding af plastik, jf. det såkaldte udsorteringskrav. Udsorteringskravet lyder på 50 procent i 2025 og 80 procent i 2030. I 2020 oprettede Miljøstyrelsen i samarbejde med SEGES derfor et plastiksekretariat, som Dansk Gartneri følger. Gartneribranchen bruger sammen med det øvrige landbrug en del plastik, og sekretariatets opgave er således at kortlægge plastmængderne og finde veje til at opfylde kravet om mere genanvendelse. Senere kommer der også krav fra EU om producentansvar på valg af emballage. I modsætning til landbrugsplast stilles der her ikke egentlige krav om, hvordan det skal opfyldes.

Vores markedsføringsindsats

Også vores egenfinansierede Køb dansk-kampagne samt vores EU-finansierede Sæson-kampagne fokuserede i 2020 på klima og den grønne dagsorden. Det skyldes naturligvis den offentlige debat, som igen afspejler forbrugernes præferencer. Således viser en undersøgelse fra Norstat, som blev foretaget lige inden coronaens frembrud sidste år, at 53 procent af forbrugerne vælger dansk frugt og grønt af hensyn til klima og miljø. I begyndelsen af 2021 lancerede Fødevarestyrelsen da også nye kostråd med en klimavinkel. Aktiviteterne i Køb dansk og Sæson støtter op om den grønne dagsorden i alt materiale og indhold, der foregår på de sociale medier.

Imens vi venter

Snart kommer der en dansk landbrugsreform med fokus på klima og miljø, som vil få afgørende betydning for hele jordbrugerhvervet. Imens vi venter, krydser vi fingre for, at Danmark snart genåbner helt efter coronanedlukningen. Der er stort behov for, at der igen kommer gang i hjulene, i takt med at markerne, plantagerne og væksthuse bliver fyldt med frisk dansk frugt og grønt i verdensklasse.

Vidste du...

I første halvdel af 2020 steg salget af dansk frugt og grønt med over 65 procent. Især hindbær, solbær og brombær hittede, viser en undersøgelse fra YouGov. Samtidig anser hver tredje dansker (32 procent) det som vigtigt at købe danske varer, og hver fjerde dansker (26 procent) har øget sit forbrug af danske varer i 2020.

Året i tal

Samlet omsætning i 2019:

4.875 mio. kr.

Fordelt på:

Væksthusgrøntsager	14 %
Frilandsgrøntsager	24 %
Frugt og bær	10 %
Potteplanter	38 %
Planteskoleprodukter	14 %

Kilde: Danmarks Statistik

Søren Flink Madsen,
næstformand for Dansk Gartneri

Klimamål og grøn skattereform

Fossilfri energiforsyning

Gartnerierhvervet ønsker at være en del af løsningen på den grønne omstilling med mindre CO₂-udledning. Dansk Gartneri bakker derfor op om Folketingets målsætning om 70 procent reduktion af drivhusgasudledningerne frem mod 2030.

Aftalen om den grønne skattereform er et led i bestræbelserne på at nå reduktionsmålet. En forhøjelse af

energiavgiften på fossile brændsler for erhverv med 6 kr. pr. GJ indføres i 2023-2025. Der tages særskilt højde for gartnerierne som et energiintensivt og konkurrenceudsat erhverv, ved at forhøjelsen først indføres fra 2025. Endvidere indføres der erhvervsmæssige lempelser for knap 6 mia. kr. frem mod 2025. Endelig nedsættes der en ekspertgruppe, som skal udarbejde forslag til udformning af en ensartet CO₂e-afgift.

En høj CO₂e-afgift er ikke svaret

Det er helt afgørende, at afgiftsniveauet balanceres under hensyntagen til virksomhedernes konkurrenceevne, dels for at fastholde produktionen og dermed arbejdspladserne i Danmark, dels for at undgå lækageeffekter m.v. Samtidig skal der suppleres med mulige kompensationsmekanismer for særligt udsatte erhverv, så virksomhederne kan nå at omstille sig.

Sekretariat

Torben Lippert
Direktor

Arbejdsområde:
Daglig ledelse af Dansk Gartneris sekretariat, forskning og innovation, EU-sager

E-mail: tbl@danskgartneri.dk
Telefon: 33 39 45 49

Anne Esther Fabricius
Seniorkonsulent

Arbejdsområde:
Miljø, pesticider, plantesundhed, fødevarer

E-mail: afa@danskgartneri.dk
Telefon: 33 39 45 50

Jens Peter Licht
Seniorkonsulent

Arbejdsområde:
Energi, klima, transport, landbrugsløvs, offentlig planlægning, jura

E-mail: jepl@danskgartneri.dk
Telefon: 33 39 45 47

Bjarne Pugholm Johansen
Seniorkonsulent

Arbejdsområde:
Tilskudsordninger, skatter og afgifter, økologi, finansiering, fonde, statistik

E-mail: bpj@danskgartneri.dk
Telefon: 33 39 45 46

Marianne Kjær Sørensen
Afdelingskoordinator

Arbejdsområde:
Hjemmeside og nyhedsbrev, oversættelse og korrektur, fonde, administration

E-mail: mks@danskgartneri.dk
Telefon: 33 39 46 67

Ole Bonnelycke
Sekretariatschef

Arbejdsområde:
Promilleafgiftsfonden og Produktionsafgiftsfonden

E-mail: olbo@danskgartneri.dk
Telefon: 36 16 62 00

Peter Larsen-Ledet
Sektordirektor

Arbejdsområde:
Daglig ledelse af Flora Danias sekretariat, strategisk markedsinformation

E-mail: pll@floradania.dk
Telefon: 63 17 34 50

Anne Ammitzbøll Rasmussen
Marketingkoordinator

Arbejdsområde:
Hjemmeside, kommunikation, plantenyheder, kampagner, udstillinger, messer

E-mail: aar@floradania.dk
Telefon: 63 17 34 54

Benny Vernstrøm Thomsen
Messechef

Arbejdsområde:
Messer, udstillinger, events, specialopgaver

E-mail: bvt@floradania.dk
Telefon: 63 17 34 56

Udgivet af Dansk Gartneri

Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V
Telefon: 33 39 45 45
danskgartneri@danskgartneri.dk

www.danskgartneri.dk

Redaktion: Torben Lippert - Grafisk produktion: LandbrugsMedierne - Foto: Hjorthede Planteskole, Mette Krull, Colourbox m.fl. - Tryk: Grafipro